

NAGRODA IM. IRENY SENDLEROWEJ „ZA NAPRAWIANIE ŚWIATA”

Laudacja dla laureatki, Agnieszki Jankowiak- Maik

Pragnieniem Ireny Sendlerowej było, aby nagrodę jej imienia przyznawano za naprawianie świata. A świat ciągle się zmienia, ostatnio wręcz trudno za nim nadążyć. Wiedzą o tym doskonale Sendlerowcy, bo nie można dobrze uczyć nie rozumiejąc młodych i nie biorąc odpowiedzialności za ich przyszłość. Był czas, kiedy nagradzaliśmy osoby tworzące nowatorskie programy wychowania ku tolerancji, odkrywania zapomnianych albo zakłamanych kart historii, edukacji o Holokauście, integracji Romów, poznawania i współpracy z mniejszościami narodowymi i religijnymi. Były też inne wyzwania – pracy na rzecz wykluczonych z powodu niepełnosprawności, odmienności płciowej, statusu społecznego; zaangażowanie w kryzys imigracyjny i katastrofy humanitarne na świecie, w dialog międzykulturowy, w ekologię i zrównoważony rozwój. Żadne z tych wyzwań nie straciło nic ze swojej aktualności. Pojawiają się jednak nowe – zapaść szkoły, kryzys edukacji, bezprecedensowy strajk nauczycieli, prawa uczniowskie, zmiana metod nauczania, nowe media. Odważne i innowacyjne inicjatywy podejmowane wobec tych nowych wyzwań stały się istotnym wyróżnikiem najciekawszych aplikacji tegorocznego, stojącego na wyjątkowo wysokim poziomie konkursu. To właśnie splot organicznej pracy nauczycielskiej, rewolucjonizującej standardowe formy nauczania, z zaangażowaniem na rzecz reformy systemu edukacji w skali miasta, regionu a nawet całego kraju, okazał się być decydujący w wyborze laureatki tegorocznej Nagrody. O bardzo wyrównanym poziomie konkursu niech świadczy fakt przyznanie przez Kapitułę aż dziewięciu wyróżnień, z których każde zasługuje na osobne uznanie i upowszechnienie. W imieniu Kapituły mam zaszczyt ogłosić, że Nagrodę im. Ireny Sendlerowej w 2020 roku otrzymuje Agnieszka Jankowiak-Maik.

Agnieszka Jankowiak-Maik uczy historii i wiedzy o społeczeństwie w III Liceum Ogólnokształcącym w Poznaniu. To z uczniami i nauczycielami tej szkoły stworzyła nowatorskie programy i akcje publiczne łączące edukację, sztukę, praktykowanie retoryki, nowoczesne media i obywatelskie zaangażowanie. Wszystkie one bazują na nauczycielskiej pracy u podstaw. Z historii nasza laureatka potrafi wysnuwać opowieści o autorytetach i wartościach aktualnych w świecie współczesnym – o Stefie Wilczyńskiej, zapomnianej współpracownicy Janusza Korczaka; o Zofii Nałkowskiej, największej skandalistce Młodej Polski; o szwedzkim nacjonalizmie i losie kobiet w gettach żydowskich; o sanitariuszkach Powstania Warszawskiego i pionierkach przemysłu cyfrowego. Z lekcji wiedzy o społeczeństwie uczyniła szkołę wychowania obywatelskiego ściśle połączonego z praktyką społeczną – wolontariatem, tworzeniem projektów zmieniających świat społeczności lokalnych, umiejętnością pisania wniosków do budżetu obywatelskiego, zaangażowaniem w antydyskryminacyjną „Szkołę Otwartości”, w Młodzieżową Radę Miasta, w powołanie Rzecznika Praw Uczniów czy w Europejski Parlament Młodzieży.

„Polska szkoła nie przygotowuje do życia w XXI wieku” – taki tytuł nosiła debata oksfordzka zorganizowana przez Agnieszkę Jankowiak-Maik w Teatrze Polskim w Poznaniu. Jej praca nie tylko próbuje odpowiedzieć na pytanie dlaczego tak się dzieje, ale przede wszystkim usiłuje realnie stan ten zmienić. Jej szkoła to otwarcie na zmieniający się świat, to wychowanie wzbogacone codziennym obcowaniem z innością, to uczenie się od uczniów i sztuka słuchania słabszych i wykluczonych, to budowanie kompetencji w pogłębianiu relacji międzyludzkich i współodczuwaniu z naturą, to wiedza „zwolniona z teorii”. Zaczyna się od zamalowywania mowy nienawiści na murach i prowadzi – poprzez wolontariat, crowdfunding i realną pomoc dyskryminowanym – do tworzenia spektakli wspólnie ze sprawnymi inaczej, do projektów kampanii społecznych poświęconych prawom człowieka lub ekologii, do filmu tworzonego metodą poklatkową o obcokrajowcach, którzy są pośród nas.

Ogromna jest aktywność i kreatywność, a także zaufanie jakie zdobyła pośród uczniów Agnieszka Jankowiak-Maik. I nie ma przypadku w tym, że została jedną z inicjatorek, organizatorek i promoterek Narady Obywatelskiej o Edukacji, która w 2019 roku objęła cały kraj, miała 150 debat w różnych miastach i aż 45 tysięcy uczestników.

Wspaniała jest „Babka od histy”! Przyłgnęło już do niej to uczniowskie określenie, a ona sama pod tą nazwą prowadzi niezwykle popularną stronę w mediach społecznościowych. Jesteśmy dumni i szczęśliwi, że możemy powitać Agnieszkę Jankowiak-Maik w gronie Sendlerowców.

W imieniu Kapituły Nagrody im. Ireny Sendlerowej
Krzysztof Czyżewski
Przewodniczący